

ՄԱՅԻՍ

Տարեկան գինը 5 բուրլ, կէս տարեկանը 3 բուրլ:

Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը և պ. Մատթերեանի խանութում:

Օտարաբաղադրացիք դիմում են ուղղակի
Тифлису, Редакция „Маяк“.

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 9—12 ժամ
(բացի կիրակի և տոն օրերէն):

Յայտարարութիւնները ընդունվում են ամեն լիզվով:

Յայտարարութիւնների համար վճարում են
խրատանչիւր բառից մի կօպէկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Նոր և հին սերունդի պատերազմը բնով վրա—
ն էր ինչ անուշիկ էր: Ներսիսեան դպրոցի
նոր տնօրէնը: Ներսիս լուրեր:—Արտաքին տե-
սութիւն: Ազատ բարձր կրթութիւն: Նամակ
Գերմանացի: Նամակ փարիզից:—Խառն լու-
րեր:—Յայտարարութիւններ:—Տեղեկացոյց:—
Բանասիրական: Տարւոյի և վասպուրականի
անցեալ և արդի վիճակը (վերջ):

ՆՈՐ ԵՒ ՀԻՆ ՍԵՐՈՒՆԻՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԲԵՄԻ ՎՐԱ

Մայիսի 14-ին Թիֆլիսի թատրոնում հայ-
դերասանական ընկերութիւնը տուեց «Լի-
մէկ զոհ» պ. Գ. Սուսուկեանի անունից կօմե-
դիա երեք գործողութեամբ:

Այդ պիէսան, թէև հինգ տարի սրանից
առաջ գրվեցաւ, բայց միայն մի անգամ ամ-
բողջութեամբ էր տուած, իսկ մեծ մասամբ
առանձին գործողութիւններով, մանաւանդ որ
սկզբում նա հինգ գործողութեան մէջն էր
և փոքր ինչ ծանր էր բնական արհեստի
կողմից:

Պիէսայի միտքն է մեր հասարակութեան
հին և նոր սերունդների միմեանց մէջ ան-
հաշտ պատերազմը: Մի կողմից Սարգիս և
Սալամ, —միւս կողմից Միքայէլ և Անանի:

Հին սերունդը, ո՞վ և լինէր նրա ներկա-
յացուցիչը՝ Սարգիս, թէ Սալամ, ունի աչքի
առջև միայն մի նպատակ, այն է իր անձնա-
կան շահը. և այդ շահի համար պատրաստ է
հարստահարել իր սեփական հարազատ երե-
խային: Սարգիսը իր անձնական շահերի համար
ամենաանապահ և կերպով հարստահարում է
Միքայէլին, —իսկ Սալամ նոյն նպատակին
ձգտելով, ամենաբռնի կերպով վարվում է իր
Անանի հետ...
Նոր սերունդը, որքան հնարաւոր է իրան,

պատերազմում է հինի սեփական վարմունքի,
անողորմ բարոյական հարստահարութեան դէմ:
Բայց, ինչպէս շատերը շատ ձիշդ նկատել են,
Սուսուկեանից թէ այս, թէ ուրիշ գրված
ներում նոր սերունդը անհամեմատ թոյլ է
քան թէ հինը: Եւ ճշմարիտ է՝ հինը պիտի
կանգնած է իր մի անգամ ընտրած սկզբի
վրա՝ ծննդ, բռնադատել, հարստահարել, ոչ ըն-
չանցել, աչքի առջև ունելով միայն իր անձ-
նական օգուտը, վայելչութիւնը, շահը...
նա հաստատ քայլերով և ուղիղ առաջ է
դնում իր մի անգամ ընտրած ճանապարհով...

Նորը պատերազմում է, կռոււմ է, պաշտ-
պանում է իր մարդկային իրաւունքները,—
բայց շատ անգամ իր բոլոր ոյժերը լարելուց
յետոյ, թուլանում է, շատ անգամ շեղվում է
իր ճանապարհից, անյաջողութեամբ է վարվում,
վերջապէս գուցէ և ընկնում է...

Ուշադրութեան արժանի է, որ և ուսու-
հասարակութեան մէջ հին սերունդի տիպերը
աւելի դուրսկանգնած, աւելի ինքնուրոյն են,
քան թէ նոր սերունդի անձնաւորութիւնները:
Այդ բանը պարզ երևում է տաղանդաւոր
Տուրգենևի ուսուցչի «Մայրեր և Ուղիներ»
(Отецы и Дети) բնագործի մէջ:

Եւ այդ շատ հասկանալի է: Ամեն նոր
կաղանկիւղով հասարակութեան մէջ այսպէս
պէտք է լինի:

Մի կողմից ծննդ, բռնադատել, հարստա-
հարել աւելի հեշտ է, քան թէ մարդու իրա-
ւունքները և անկախութիւնը պաշտպանել և
բացի սորանից հին սերունդի մէջ այդ յատ-
կութիւնները անցնում են ժառանգութեան, հօ-
րից որդի, սերունդից սերունդ, եթէ կարելի է
ասել, անցնում են աւանդաբար:

Հին սերունդը արդէն վարպետ է իր գործի
մէջ՝ ծննդ մարդի անհատական զգացմունք-
ները, այնինչ նորը միայն այժմ սկսում է
պաշտպանել իր մարդկային իրաւունքները:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՏԱՐՈՒՆԻ ԵՒ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ԱՆՑԵԱԼ ԵՒ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

(Շարունակութիւն և վերջ)

Բայց ինչ էր, որ կապում էր հային մի այնպիսի
երկրի հետ, ուր նրա կենսանք հանապազօրեայ վը-
տանդի մէջ էր, ուր նրա կայքը ապահովված էր,
ուր նրա ապրուստը խառն էր արեան և արտա-
տաքի հետ, ուր նրա ընտանեկան պատկերը արա-
տապում էր, ուր նրա կրօնը, և ամեն ինչ որ
նուիրական էր իւր համար, սրբազանվում էր:

Ինչ էր որ կապում էր հային մի այսպիսի երկրի
հետ:— Հայրենիքը:

Հայրենիքը լի էր անթիւ յիշատակարաններով,
որոնք ասում էին հային՝ «դա քո երկիրն է, այս-
տեղ էին ապրում քո պապերը և այստեղ մեռան
նրանք, դու էլ պետք է այստեղ մեռնես ու քո ու-
կերքը խառնես նրանց փոշիների հետ»:

Վանայ բերդի պարսպաքարերի վերա, և վա-
սպուրականի մէջ զանազան բլուրների զազմունե-
րում, հայը տեսնում էր անթիւ արձանադրութիւն-
ներ, սկսեալ սեպանի բնակավայրերից մինչև այն
տաւերը, որ հնարեց իւր ազգի համար Մեծաբար,
որոնք, հազարաւոր տարիներ պատերազմելով ժա-
մանակների հետ, պահել էին նրա վաղնիք մեծու-
թեան յիշատակները:

Այն երկրում, Հայոց-ձորով անցնելու միջոցին,
հայը միշտ յիշում էր իւր նահապետի—Հայկ դե-
ցաղի, այն մեծ հսկայի կողք Ներսիսի հետ:
Նա ցոյց էր տալիս իւր զաւակներին Նախաբնիկ
(Ներսիսի) սարը, ուր մեր նախապապը վեր հա-
նեց տիտանների որդւոյ դիակը նրան սպանելէն
յետոյ և այնտեղ այրեց: Եւ հայը միշտ պարծե-
նալով էր յիշում հին աւանդութիւնը, և հպար-
տանում էր, որ ինքը մի այնպիսի մեծ մարդու
սերունդիցն է, որ շտապելով էր աստուածների
արհեստի:

Տարւոյի և վասպուրականի մէջ դեռ չէին ցա-
մաքել չորս դեմքեր, որոնք բխում էին Աստուծոյ
Գրախոյից, և Բիւրեղի ծաղկաւէտ գալտին նայե-
լով, հայը ասում էր իւր որդուն՝ «տես, այստեղ
էր մեր նախաօրը—Աղամի և նախամոր—Եւայի
բնադաւաւը»: Նա ցոյց էր տալիս սկզբնիկ ծա-
ւերը, որոնց հովանոյ տակ հանգուտտում էր ա-
ռաջին երկրադորը. նա ցոյց էր տալիս «Վամբայ
բերդը»—ամբողջ այն քաջ որսորդի, որ սպանեց
Աղամի անդրանիկ, բայց դատապարտեալ որդուն:
Նա ցոյց էր տալիս դաշտերը, ուր առաջին խաշ-
նարած Արեւը արածեցնում էր իւր ոչխարները:

Հայը տեսնում էր, որ առաջին հօր և առաջին
մոր ժամանակից ինքը մնացել է անբաժան այն
երկրից, ուր ապրում էր մարդկութեան նախա-
տեղը զոյգը:

Ձրճեղիցը մինչև անգամ իւր աշխարհուկ սա-
ռանմունքով չէր կարողացաւ դուրս մղել հային հայ-
րենի երկրից: Հայի աւանդութիւնն ասում էր,
թէ ինքը խառնում է նոյն լեզուով, որով խօսում էր
Նոյն, թէ Աստուծոյ բարկութիւնը անցնելէն յե-
տոյ մարդկութեան երկրորդ նախադարձ կրկին
հայոց երկրի վերա հիմնեց իւր բնակութիւնը, Եւ
Գրգուս սարին նայելով, նա իւր միտքն էր բն-

Վերջացնելով յօդածը չէր կարող մեր-
շնորհակալութիւն չը յայտնել պ. Սուսուկե-
անիցն այն բանի համար, որ նա իւր պիէ-
սայով, եթէ կարելի է ասել, արդարացնում է
և մեր սեփական աչքում մեր գործունէու-
թիւնը: Մենք անդադար անխնայ պատերազ-
մել ենք հին սերունդի վարմունքի դէմ,—
այժմ մենք մենակ չենք զգում մեզ՝ մեր գործը
տարած ենք համարում: Նորը լրագրութիւնը
և բնոր ձեռք ձեռքի տուած մի և նոյն դա-
ղափարներ կը յայտնեն, մի և նոյն նպատա-
կին կը ձգտեն,—այն ժամանակ մի հասարակու-
թեան բարոյական վերանորոգութեան գործը
կարելի է արդիւմ համարել:

ՆԵՐՏԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՏԻՆԵԱՆ ԴՊՐՈՑՑ ԵՒ ՏԵՍՈՒՅԸ

Մի մանկավարժի պատիւ չէ բերում, երբ
նա իւր անձնական կիրք բաւականացնելու հա-
մար, պատճառ է բերում ընդհանուր օգուտը:
Վանի մի ժամանակից գիտնական մանկա-
վարժ պ. Ս. Մանդին անը նորանով է
զբաղված Ներսիսեան դպրոցում որ աշա-
կաններից սկսած մինչև վերակարգու և վար-
ժագաններ, մինը միւսի հետեւ արձակում է...
Նրա այդ կամայականութիւնը հասնել է վերին
աստիճանի: Ով որ նրա երեխան հակառա-
կում է,—նորան արձակում է, ով որ գան-
գառվում է անտեսից տուած վատ կերպ-
ւորների կամ վարժապետների այս կամ այն
վարմունքի մասին,—արձակում է, ով որ նրան
զրուի չէ տալիս,—արձակում է նրան:

Հիւրը և ինձ հասաւ: Զը կարողանալով
պատճառել իմ անվայել վարմունքը իւր հետ,
նա ինձ արձակելու պատճառ է բերում այն,
որ իմ աւանդած առարկան հաշտ ապա-
հովութիւնը աննպատակ է, ուրիշն և աւե-
լորդ է մի հոգեւոր դպրոցում: Այդ կարծիքը
յայտնելու ժամանակ նա հիմնվում է ուսուց-
չական ժողովի վճիռ վրա, ներութիւն չը

բաշխով քննել հին գործերը հոգաբարձու-
թեան մէջ, որտեղ կը գտնէր թէ նոյն ու-
սուցչական ժողովի վճիռը հաշտապահութիւնը
ընդունվի է դպրոցում որպէս պարտադիր
աւարկայ:

Վանից գիտնական մանկավարժի առա-
ջարկութիւնը:

Ներսիսեան դպրոցը, թէև հոգեւորական
լինելով, այնու ամենայնիւ մեզ ամենքիս յայ-
տնի է, որ նրա մէջ աւարտող աշակերտների
մեծ մասը աշխարհական են մնում: Վուցե-
աշակերտներից շատերը ուրախութեամբ էլ
կը նուիրեն իրանց բաժնատուութեանը, եթէ
այդ կոչումը դժբաղդաւոր չը ներկայացնէր
մի անապահով դրութիւն:

Եւ և ինչ Ներսիսեան դպրոցից դուրս են
գալիս մեծ մասը աշխարհական: Պ. Մանդի-
նեանը կամ անձնական կրքից կուրացած է,
կամ այնքան միամիտ է որ առաջարկում է
վերցնել մի հայ ուսումնարանից այն աւար-
կայ, որ ամենաանհրաժեշտ է մի բուն առեւ-
տրական ժողովրդին: Պ. տեսուչը առաջար-
կում է վերցնել այդ աւարկան իսկ այն ժա-
մանակ, երբ մեր երկրում սկսում է ծաղիկ
արուեստագիտութիւնը, երբ բանկերը, երկա-
թուղիները և ուրիշ ընկերութիւններ մին
միւսի հետեւ հեց կարծիս հրաշքով են ծնւ-
վում, երբ վերջապէս 1876 թ. յունվարի մի-
նից մտնելով է մեզ մօտ հասարակական
առեւտրական դատակարարի նոր, արդէն Ու-
սիայում մտնած, գիւղիական բաժնուէմը,
որի հիման վրա և կառնվի գիւղական
հարկ (губ. землем. повинности): Այսուհետեւ
իւրաքանչիւր փառաւորական պարտաւոր կը լինի
պահել զրբեր կրկնութիւնը գրապահութեան կա-
նոններով:

Պ. Մանդինեանը երեւի չը գիտէ որ մեր
դպրոցից դուրս եկած աշխարհական աշակերտ-
ների մեծ մասին փակած է ճանապարհը
դէպի բարձրագոյն ուսումնարանները՝ նրանք
կամ դառնում են արուեստագործներ, կամ խա-
նութի աշակերտներ, կամ ստիպված են պա-
րպել բնան կօպէկանոց դատաւարութեամբ
(այն էլ եթէ դատերը ծարրում են), կամ վեր-
ջապէս հրատարակում են այնպիսի անկապ և
անմիտ գրքեր, որք մինչև անգամ վնաս են
բերում կարգադրողներին, ոչնչել նիւթական շահ
է առաջարկելով և իրանց հիւանդների:

Մանկավարժ պ. Մանդինեանը չէ խմբում

նրանց ոտքերի տակ: Այժմ տիրում էր անապատ
և ամառութիւն:

Մի բան, որ մնաց անջնջելի թէ ժողովրդի սրտի
մէջ և թէ երկրի վերա իւր արտայայտող յիշա-
տակարաններով,—դա էր, որ մեր, իւր վաճառքով
և եկեղեցիներով, Ամենակ, մինչև անգամ ան-
մարդաբանակ և խաւ ձորերի մէջ, լեռների ու բլուր-
ների վերա, հաղորդում են հոյակապ վաճառք,
փոքրիկ մատուցներ, որոնց մէջ վարդա-
յուկ և եկեղեցականի ձայնը, միայն տօնական հանդէս-
ների ժամանակ հաւաքվում է ուխտաւորների բազ-
մութիւնը, նուիրելու իւր զոհերը երկրի հին սրբա-
րանին: Իսկ մեծ մասը վաճառքից դեռ պահպանում
են արեգանքի միաբանութիւն, որոնք դեռ վայե-
լում են ժողովրդի ջերմ համակրութիւնը: Մինչև
այսօր լեռների անմասնելի տեղերում տեսնվում են
մի յիշատակներ, որ միայնակացները, հե-
ռանալով աշխարհի աղմուկից, նուիրում են իրանց
անձները Աստուծոյ: Ծառ զիւղեր, որոնք բազկա-
նում են մի քանի փետափոր խրճիթներով, ունեն
մի փառաւոր եկեղեցի, մնացած այն ժամանակ-
ներից, երբ բնակիչները բազմաթիւ էին և ապա-
հոված:

Եւ կը յիշում մի քանի նշանաւոր վաճառքի ա-
նունները, որոնք գտնվում են Տարւոյի և Վա-
սպուրականի նահանգներում: Մագուայ գաւառում
են թափված առաքելի և Ստեփաննոս նախա-
վարի վաճառքը: Հաղարկայ գաւառում են Բար-
դուղիում, ուր առաքելի վաճառք: Վանայ ծովափի
կղզիներում գտնվում են լիւթ, կտուց և Աղթամար
անապատները, իրենանց ձգնաւորական կենդանի
նուիրած արեգանքներով: Ծառերը վաճառքից և եկե-
ղեցիներից կրում են իրանց մէջ հայոց երեւելի
մարդերի յիշմունքներ: Որինակ, Աշտիշատայ եկե-
ղեցին Մուշի մէջ ունէ Սահակ Պարթևի գերեզ-

Քիւ լիւրջացնեն իրան ցոյց տուած համակրութեան
նշանի արձագանքը:

Դափանաբուծիչներ դադարեցին, . . . պրոֆեսորը նու
րից ողջունում է նրաց յայտնելով իր սրտազվ
ճնորհակալությունը, որին հետևում է դարձնե
լի՝ Ժափանաբուծիչին: Եւ ապա սկսվում է դա
սախտութիւնը, ինչպէս ընդհանցիցն պրոֆես
որին այնպէս է ճանապարհն են ձգում նորոն ա
րտաքին, ախտով ֆրանսիացիները:

Ինչ է արդեօր այսքան ծախսարժեք լինը, այնպես ուրբան ու արժանի ընդունելով ինը, — ապետը է հարցնել հենց ուսանողներին: Նոքա մի կը պատասխանեն, նոքա մի կը մեկնեն իրանք անկեղծ հոգու արտայայտութիւնը...

Այդ պրոֆեսորը ազատամյտ մարդ է ամ
քանի մէջ, իր ճշուն, խիղացի խօսքերով ու գե
նական դասերով զրաւել է երիտասարդ սշտե
րուչարութիւնը, ոգին . . . զորս դասախօսութիւն
կէջ զանազան փորձերին, հետաքրքրել, նշանա
դրոյթներ զատմութիւնամբ այս կամ այն հիւան
դութեան մասին սովորեցնում է ուսանողները
հիմնադր հաստատ գիտութիւն: Այս տեսակ զը
կան զխօսութիւնը ազատամյտ պրոֆեսորը զը
կան հայեացքներին հետ միացած մեթոդն է որ զը
ւել է այնքան երկտասարդ, ճշմարտութիւն մը
ստեղծել, որոնց համակարգութեան նշաններն իր
նա արդէն, յիշելի վերաւոր,— ծափահարութիւնը

[illegible]

Ինչպէ՞ դիմակ, կը մտածէիր արդեօք թո՞ կենդանութեան ժամանակ, որ այդ աղաւաւները ձանձաղաւ ընկնես: Եթէ աչքդ բաց ոչ ոքին լատելով, չարեցիք, դոնէ հիմադ պէտք ես գտալի, այդ լատ. է. համարուած եղիր որ Մանմտի արքայութեան մէջն ես: Գիմակ, մեր երկրում այդպիսի լատելութիւն էլ չկան անում մի մարդուն: Վանել կընդանին ան կրօնը՝ օրինակ, բարութիւն անկողն իրենի մօտուն են կենանքան ոգիերն են իրան անձնական շահերին ծառայեցնում, իսկ երբ աշխարհը կը փակեն աւելի վատթար, էլ ինչ յոյս կ'ունենան:

Նրանցից, բացի զաւը, զաւարդութիւնն ու աճ
կարգութիւնները իրանց հաւալ աշխատանք
թողած հարստութեան մասին: Դրանկ մօտը կան
նաճենրից մէկը հայ ուսանող է. հասաւտայիր
քո չտի պիտանացու չէ դա իր մաշուած հղբայ
ներէն, իր աղկունը: Դա քեզանցի էլ աւելի մ
ուած, սուրած է...

Չը հնուանանք ֆրանսիացի ուսանողներին, ի նպատակն էր սուգա վրա մի երկու խօսք ասուելիչ տունն: Այլայն բովանդան մասնի ուսանողները չեն այդպեա աշխարհ ու աղաղա, փարլիդի մի ղարդիները ու համաբարարանի բաժանման ուսանողները կենանքն էլ այդպէս է:

Սյուսիտի դուստնուդը մննակ չէ սիրումս քե՛զի
նեկ, սա զեղեցիկն սեռն է հետ, իր կնա՛յ հետ (օրը)
նաւոր թէ ապօրինի այդ մեր գործը չէ՛ բաժն
նում է իր երիտասարդական ուրախութիւնը
քե՛քը։ Սա աստուիկ ազատամիտ է, սիրում պատ
վում է հանրապետականներին։ Հանրապետ
թիւնը սորա ցանկացայն, սրտով սիրած կառու
վարութիւնն է։ Ստում է առեւել կղերական հա
մոզմունքներ ունեցողներին եւ մանաւանդ պաշ
արբանեակներին։ Հաշիւիս խմիկէս, խիստեւ
սա կրւում է ու պատպան հանդիսանում բոլ
աւակապետական մոքերին։ սա կը զոհէ իրա
ազգի համար, եկէ՛ հարկաւոր լինի, ձլա՛ցը մի
որ սորան զինուոր կընարեն եւ եկէ՛ հարկաւ
լինի ու չը տանեն ի իրան, ինքը կամաւոր զի
ւոր, հաւատին կը դառնայ ու ալնպէս կը պաշ
պանէ հայրենիքը։ Ֆրանսիայի քաղաքակառու
թեան բոլոր կուսակցութիւններին լաւ ճանաչու
ն է։ Սա վառած լազաւորի միման կենդանի պա
հում է իր ուղղութեմ մեծ յեղափոխութեան մ
ստուցած վտմ մտնող յիշգրտը իր հայրենիք Փրա
սիային եւ մարդկութեանը։

Սա ուսանում է, հասարակութիան հետ ա
րում է, զարգանում ու կրթվում է։ Ներկայ կ
տարում գործերից դասեր է քաղում ապագ
ասլաքերի համար։ Ուր գոյում են կեցցե հա
րակցություն, ուս անհանգ է։ Օտարասեր, ընկ
րատել ու հիւրասեր է սաստիկ, պատուով և
պարուհ է ստանում նրանցից, սիրում է նոց
և սիրվում է նրանցից։ Սա ծաղրում և յիմար
գանում այն մարդուն, որ չունի քաղաքակ
կարճիք այն էլ աղատամիտ։ Չի սիրում չղո
քություն, պարզ ու անկեղծորէն խոսում է ու
սով և կուգէ լինել կանգնած, որովհետեւ ճշլա
տաւեր է։

Մի խօսքով Փարիզի բւսանողը հաստատարկո
թեան անդամ է այս բառի լայն նշանակո
թեամբ:

Ընկերացող, չը մոռանաք որ այս ուսանողը հե-
 ք ապրում և մեր հայ ուսանողը... Մեծ մե-
 ժեղադրում ենք մեր խղճ, ծղլը, տղետ, գիւղը-
 ցուն, որ օրինակ չէ առնում իր հարևան գրմա-
 նացի զաղթականից... Սա՛ էլ միշտ հասարա-
 յանական ճշմարտ քաղաքակրթութեան երկրի կհան-
 ձայ կուսակց առնում ևս արդեօք օրինակ

ընկերից, հախանձում եմ արդեօք նորա ազնի
յատուցութիւններին, ապա պատասխանելիք, տես
հենք...

Заруку

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ահա քանի որ ժամանակ չկեր խօսում Քի Ֆիլիս
թապալդալին Գուռայի նախերի վրա, որովհետեւ
մինչեւ այժմ ընկնում են այդ նախորում միայն
այսպիսի հարցեր, ինչպես վարդիթեան շատ
ինտորուկցիա են այլ ընթացող գործեր, որքան
չափ շատ են դիվիդ, Այժմ նշանակողիցաւ
ժամանակագրու նախահայեր ընկնող համար.

Փարիզից մեզ գրում են՝ Նորերումս տեղի
հայ ուսանողներից, եթէ չենք սխալվում, եր

վերջնական քննութիւնն տալով, բժշկականութեանից դոկտօրի գիտնական տիտղոսին արժանացել են: Սճա Կ. Պօլսեցիք են:

❖ ❖ ❖

[illegible]

❖ ❖ ❖

Այս մայրիս ամսին Հռոմում փորձեց արին
 նոր հեռագրական մեքենայի վրա, որ մի անգամից
 կարող է չորս հեռագրի ուղարկել: Հնարողները
 անուանվում են սլ, սլ, վլանեզի և Մատթիո:

3 2 3 5 2 2 0 1 0 1 1 1 1 1

ТИПОГРАФИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО ВЗАИМНАГО КРЕДИТА

ԹԱՅԼՒՄԻ ՓՈԽԵՂՈՒՄՆԵՐԸ ԿՐԵՂՈՒՄԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ

Մինչև մի նոր փոփոխութիւն, Ապրիլի 26-ից

ՎԵՐՑՆՈՒՄ Է

1. ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԻՌԻՐՀԱԿՆԵՐԻ ՀԱՏՄԱՄԲ

ა. ძინჯი	2 ადგილ.	6½%
ბ. ძინჯი	6 ადგილ.	7%

2. ՍՕԼՕ ՄՈՒՐՀԱԿՆԵՐԻ ՀԱՏՄԱՄԲ, ԱՊԱՀՈՎԱԾ

ա. ապրանքներով	6 1/2 %
բ. անշարժ կայքերով	7 %

3. ԳՈՒՄ ՏՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐՈՎՎ % ԹՂԹԵՐԻ ԳՐԱՒԱԿԱՆՈՎ

[illegible]

4. ԳՈՒՍՏԱՆԻ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐՈՎՆԵՐՆԵՐԻ ՄԻՆԶԵՐԻ ՊԱՆԴԱՆԶ (on call)

ԱՍՆԱԻՈՐ ԸՆԹԱՑՈՂ ՀԱՇՒՈՂ

բ.	»	անշարժ կալիքիով	7½%
գ.	»	առ.հ.տրական մուրհակներով.	8%

6. ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄԱԻՈՐ ԹՂԹԵՐԻ ԵՒ ԿՈՒՊՕՆՆԵՐԻ ՀԱՏՄԱՆ

օմիկրոն ${}^1/_{10}{}^0/0$ սկսած թիվ, $2^0|_0$

4 (6)

ՄԱՅԻՍԻ 22.

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ս Ո Յ

ԹԻՖԼԻՍ. 1875.

ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՃԱՍՈՒՆՈՑ		Բ.	Կ.	ՀԵՌԱԳԻՐ	ՓՈԹԻ-ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԵՐԿԱ- ԹՈՒՂԻ	ՓՕՍ																					
(Մայիսի 21-ին)				Բաժնի քանակը կազմում է հե- ռադրել ամէ	ԹԻՖԼԵՍԻ ԳՆԱԿԱՆ ՓՈԹԻ (Ճանապարհորդների ցանկը) 8 ժամին 18 րոպէ առաւ օտնան:	Զարեհ Ե Ռուսաստան և Եւրոպա ա- մանն օր, բացի կիրակի:																					
Ոսկին (պոլոնիական)		5	85	Կովկասի և Ան- ղղրիականի զը- խարք քաղաք- ներից	Մինչև Ստ. րաբ. (խառն զը- նացքը) հերկայան 8 ժամ. 17 րոպէ:	Երկուշաբթի Երևան (Ջուլի, Պարսկաս- տան) Օգոստոսի, Անալ- ցիայ, Բելի Կլիւ, Բադուի և Գանձակի նաճանգ (ձանք փոստ):																					
Բաժնի և կրեանս.		4	50	Նոր-Նախիջևան, Մոսկովի, Ս. Պե- տերբուրգի, Նիժ- նի-Նովոգորոդ.	<table><tr><th></th><th>առա- ւում.</th><th>հերկո- յան</th></tr><tr><td>Թիֆլիսից</td><td>8. 18</td><td>8. 17</td></tr><tr><td>Մյնխենից</td><td>9. 18</td><td>10. 48</td></tr><tr><td>Գորի.</td><td>11. 39</td><td>1. 43</td></tr><tr><td>Սուրամ.</td><td>1. 52</td><td>4. 30</td></tr><tr><td>Գառնայի</td><td>7. 55</td><td></td></tr><tr><td>Փոթի.</td><td>11. 27</td><td></td></tr></table>		առա- ւում.	հերկո- յան	Թիֆլիսից	8. 18	8. 17	Մյնխենից	9. 18	10. 48	Գորի.	11. 39	1. 43	Սուրամ.	1. 52	4. 30	Գառնայի	7. 55		Փոթի.	11. 27		Երեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:
	առա- ւում.	հերկո- յան																									
Թիֆլիսից	8. 18	8. 17																									
Մյնխենից	9. 18	10. 48																									
Գորի.	11. 39	1. 43																									
Սուրամ.	1. 52	4. 30																									
Գառնայի	7. 55																										
Փոթի.	11. 27																										
" Ամերիկայի օսերից		6	50	Աւստրիա 2		Չորեքշաբթի Երևան, (Ջուլի, Ալեքսան- դրապոլ, Նոր-Բայազետը Զուգորդի, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Բոլորից թույլ		3	60	Անգլիա 2	75	Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Շաքարը ևս (բոլորից)		8	45	Գերմանիա 2	63	Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" Իսկ անասկի		8	35	Թուրքիա 3	50	Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" զադրան, արան- գիտ.		4	70	Ֆրանսիա 3	50	Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" ձաքար վճարած		7	85			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Շաքար ևս զը Բա.		6	90			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Ղաճակ Լիւնայի Լաւր.		16	50			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" Մոկո շառ Լաւր		19	—			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" Մարտիկի օրից յաճր		12	—			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Ալեւրը Երևանի		1	—			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Ալեւրը Գանձակի հասա- րակ.		1	5			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" Շարապիւն.		1	20			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Գարին		—	60			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Մոմ.		10	20			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Փոխանակ և կազմի Գորի		6	40			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
" Գալիլէի		4	42			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Ի ծնողների կուրսը (Օդեսայի վերայ) 1 լիւնայ արգէ.		7	23			Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					
Մարտի և փարիզ 350 ֆր. արգէ.		100				Ծուրեքշաբթի Սև և Ազով ծովի ռուս նավահանգիստների (ձմեռը) Բադուի և Գանձակի նա- հանգիստ (թիֆլիս փոստ): Նովոխի (Յարսկի Կյուրցի, Ջաքարթա, Սիման, Թէլաւ, Լազոդէն) թիֆլիս փոստ:																					

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲՕՐՍԱ	
(Մայիսի 17-ին)	
Լ. օնդ օն մի րոպէ ամէ 33 ¹ / ₃₂ պէնս (փոխանակ 40 պէնս). Փարիզ մի րոպէ ամէ 348 սանտիմ (փոխանակ 400 սան- տիմ):	
Առաջին 5% փոխառութեան ստույգ 206 ³ / ₄ Կրկնորդ 202 ¹ / ₂ 5% բանկի ստմ. 1 շրջանի 99 ¹ / ₂ " " " 3 " "	
5% րէնտա 103 Ազով-Գոնի բանկի ակցիա- ներ. 210 Օգէսայի Ա. Լաւր. բանկի ակ- ցիաներ. 222 Ս. Պետերբուրգի քաղաքային կրկնորդ ընկերութ. օրվազանի ներ. 92 ¹ / ₂	
ՕՄՇԱԿԻՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ	
— Երևան. Շառիւր. Կուրգէ. Թոնդիք ընկեր. բաց մենք ձեռ թիֆլիսուր ակցիա չենք.	
— Թիֆլիս. Սի. զինադիրտ. Մեր նոր ընդուն դեռ միակած չը լինելով, դարձ անկէք բա- սարք ինչպէս ուզում էք. Վերջը ամենապիտանի ձեռք գործիսն կուսի մը յաղթող կը նանդա- նայ միւս ձեռքից.	
— Ալէքսանդրապոլ. Բ. Գ. Կ. Կալիստանը, որքան նոր է, շուտ կատարել ձեռք յանձնա- րարութիւնը:	